

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2563/23
14.2.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Миленије Петричевић и Маје Чогурић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Томислав Вишњић, адвокат из Београда, Курсулина 41, против тужених "МБА Ратко Митровић - нискоградња" д.о.о. Београд, са седиштем у Београду, Савски насип 1-3 и Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу Београда ЈП Београд са седиштем у Београду, Његошева 84, ради чинидбе, одлучујући о жалбама тужених, изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду П 87/23 од 17.01.2023. године, исправљена решењем истог суда П 87/23 од 22.06.2023. године, у седници већа одржаној дана 14.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду П 87/23 од 17.01.2023. године, исправљена решењем истог суда П 87/23 од 22.06.2023. године у ставу првом изреке и жалбе тужених у том делу **ОДБИЈАЈУ**, као неосноване.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Вишег суда у Београду П 87/23 од 17.01.2023. године, исправљене решењем истог суда П 87/23 од 22.06.2023. године тако што се обавезују тужени "МБА Ратко Митровић - нискоградња" д.о.о. Београд, са седиштем у Београду, и Дирекција за грађевинско земљиште и изградњу Београда ЈП Београд са седиштем у Београду, да тужиоцу АА из ..., на име трошкова парничног поступка солидарно исплате износ од 1.194.069,00 динара, року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, под претњом извршења.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке обавезани су тужени да отклоне извор опасности по имовину тужиоца тако што ће заменом и повезивањем са Мокролошким колектором или на други погодан начин омогућити да постављени колектор 2300 прими сву воду насталу падавинама, односно на други подобан начин предузму радње поправљања канализационе мреже. Ставом другим изреке обавезани су тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова поступка солидарно исплате износ од 1.310.319,00 динара.

Против наведене пресуде тужени су благовремено изјавили жалбе, из свих разлога прописаних одредбом члана 373. став 1. Закона о парничном поступку. Жалбене разлоге су образложили и жалбени предлог изнели.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 386. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", бр.72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да су жалбе тужених делимично основане.

У проведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, због којих би се побијана одлука морала укинути. Супротно схватању израженом у жалбама тужених, да је изрека побијане пресуде нејасна и неразумљива, те да није подобна за извршење јер није тачно наведена опасност, као ни која је то имовина тужиоца, у првостепеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП. Изрека пресуде је разумљива, не противречи сама себи ни разлозима који су дати у погледу свих битних чињеница, а произлазе из изведених доказа, па пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је власник сутуренских просторија у породичној стамбеној згради у ..., у ул...., у којима се налазио ауторски студио тужиоца "... " са професионалном опремом за ..., која опрема је уништена у поплави 31.12.2007. године. Након ове поплаве било је још плављења имовине тужиоца и то 26.04.2008. године и 19.06.2010. године, а поплаве се дешавају и данас. Тужени су у периоду од септембра 2007. године до априла 2008. године, на основу решења о одобрења за градњу Секретаријата за урбанизам и грађевинске послове града Београда од 13.06.2007. године изводили грађевинске радове на реконструкцији Јужног булевара у Београду, првотужени као извођач радова, а друготужени као инвеститор – наручилац радова. Решењем истог органа од 12.03.2009. године инвеститору је одобрена употреба наведене саобраћајнице са припадајућом инфраструктуром. На основу налаза и мишљења судских вештака грађевинске струке утврђено је да је до поплаве у ауторском студију тужиоца "... " 31.12.2007. године дошло због извођења радова на изградњи саобраћајнице, да пре извођења радова није извршено снимање кућних прикључака, пре израде главних пројеката инвеститор није претходно обавио квалитетну припрему за изградњу главних пројеката, а пројекти су комплетирани тек након почетка извођења радова, што је један од узрока насталих штета. Извођач радова, овде првотужени, је

2563/23

одговоран за продор воде у сутеренске делове околних објеката који су изазвани хаваријом водоводног цевовода Ф 600 нове мреже уличног водовода. За остале продоре изливања воде у сутеренске просторе околних објеката постоји подељена одговорност инвеститора и извођача. Одговорност инвеститора се огледа у томе што није обезбедио одговарајућу техничку документацију, а одговорност извођача је у његовој обавези да након упознавања са техничком документацијом, писмено упозори инвеститора на евентуалне недостатке у техничким решењима које техничка документација предвиђа. Битна чињеница за настанак штете се огледа у неусклађености изградње кућних прикључака и њихових везивања на секундарну канализацију и завршетка главног колектора пречника 2500 мм са грађевином Г1 и прикључењем ове грађевине на постојећи Мокролушки колектор. Због те неусклађености дошло је до подизања нивоа у колектору, као и до наноса пешка и шљунка у колектор и у грађевину Г1. Постојећи Мокролушки колектор не може да прими велике воде од подводња из колектора пречника 2500 мм из ... улице. У случају великих вода када је долазни колектор пречника 2500 мм пун долази до тога да могући доток воде из колектора буде 13 пута већи од могуће евакуације воде из изграђених колектора, па је појава загушења нормална појава која ће увек при великим падавинама изазивати подизање воде у колекторима и продор воде у сутеренске просторије суседних објеката. Према мишљењу судског вештака сви подводњи и потапања сутуренских просторија суседних објеката, након превезивања кућних прикључака на главне колекторе, проузроковани су из наведених разлога и опасност од понављања таквих потапања ће постојати и даље све док се не реши питање Мокролушког колектора тако да он може да прими велике воде. Узрок настанка штете је лоше спроведена припрема за пројектовање, недостаци у техничкој документацији који су решавани и отклоњени у току извођења радова, неадекватна пројектна и техничка решења о извођењу радова и неусклађеност кућних прикључака са оспособљеношћу колектора и грађевине Г1 да преузму прекомерну воду, као и неусклађеност капацитета колектора посебно при великим водама да одводе из грађевине Г1 у Мокролушки колектор. Према мишљењу вештака и даље постоји опасност од плављења сутуренских просторија објекта уз Јужни булевар.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да није основан приговор недостатка активне легитимације на страни тужиоца јер је из изведених доказа током поступка утврђено да је тужилац власник ауторског студија који је у поплави оштећен, те да због начина на који су изведени радови на изградњи саобраћајнице постоји опасност од нових плављења и веће штете на имовини тужиоца, због чега је тужилац легитимисан да тражи отклањање извора опасности од наступања штете. Такође, позивајући се на одредбе члана 207. Закона о облигационим односима-ЗОО, који прописује да наручилац и извођач радова на непокретности солидарно одговарају трећем лицу за штету која му настане у вези са извођењем тих радова, а у складу са принципом објективне одговорности због обављања опасне делатности у складу са чланом 173. и 174. ЗОО, првостепени суд закључује да је неоснован истакнути приговор недостатка пасивне легитимације и позивање тужених на међусобне односе наручиоца и извођача који су регулисани међусобним уговорима, јер овакви уговори делују само између уговорача, немају правно дејство према трећим оштећеним лицима које своје право на накнаду штете црпе из императивних одредби

2563/23

закона. Тужени, у конкретном случају као извођач и наручилац радова солидарно одговарају за насталу штету коју је претрпео тужилац јер је на основу изведених доказа несумњиво утврђено да се ради о објективној одговорности, а тужени током поступка нису доказали да је до штете дошло радњом трећег лица или из неког другог разлога које би тужене ослободило одговорности у смислу наведених одредби Закона о облигационим односима. Са друге стране, тужилац је доказао постојање узрочно – последичне везе између нестручно изведених радова на спајању примарне и секундарне канализационе мреже и настале штете, због чега постоји опасност за имовину тужиоца у будућности. Из наведених разлога применом одредби члана 156. ЗОО обавезани су тужени да уклоне извор опасности од ког прети знатнија штета за тужиоца али и за власнике непокретности које се налази у близини, на начин описан ставом првим изреке побијане пресуде.

Све важне чињенице за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева првостепени суд је потпуно и поуздано утврдио доказима које правилно ценио применом члана 8. ЗПП. Жалбама тужених, у којима нису изнете нове чињенице нити предложени нови докази у смислу одредбе члана 372. став 1. ЗПП, правилност утврђеног чињеничног стања није доведена у сумњу.

На потпуно и правилно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио материјално право и то одредбе чл. 173, 174, 207. и 156. ЗОО, а за своју одлуку дао јасне и довољне разлоге које у свему прихвата и овај суд као другостепени.

Правилно је првостепени суд закључио да су тужени солидарно у обавези да уклоне извор опасности од ког прети знатнија штета за тужиоца као власника објекта чија имовина је уништена у поплави 31.12.2007. године, јер због начина извођења радова на изградњи саобраћајнице која се односи на начин повезивања канализационе мреже са Мокролушким колектором и немогућност прихватања велике количине воде, постоји опасност од плављења приликом већих падавина, односно опасност од наступања будуће штете, те су тужени и то Дирекција за грађевинско земљиште и изградњу Града Београда као наручилац – инвеститор радова, а тужени МБА “Ратко Митровић – Нискоградња” извођач радова, у обавези у складу са одредбом члана 207. ЗОО да ову опасност отклоне, с обзиром на то да је одредбом наведеног члана прописано да наручилац и извођач радова солидарно одговарају трећем лицу, а тужилац је у конкретном случају треће лице коме је штета нанета у вези са извођењем радова, те се због начина извођења радова плављења понављају и постоји опасност да ће их бити и убудуће, док се не отклони узрок, како то правилно закључује првостепени суд.

Неосновано се жалбама тужених поново истиче већ истицани и правилно оцењен приговор недостатка пасивне легитимације. Првостепени суд је прихватио мишљење вештака, које није са успехом оспорено током првостепеног поступка, да је узрок настанка штете лоше спроведена припрема радова за пројектовање, недостаци у техничкој документацији који су решавани и отклоњени у току извођења радова, неадекватна пројектна и техничка решења о извођењу радова и неусклађеност кућних прикључака са оспособљеношћу колектора и грађевине Г1 у Мокролушком колектору да преузме прекомерну воду, као и неусклађеност капацитета колектора посебно при

великим водама. Одговорност тужених заснива се на одредби члана 207. ЗОО, чија је примена у вези са основом материјалноправне одговорности штетника из одредбе чланова 173. и 174. ЗОО, јер се извођење грађевинских радова, односно изградња-реконструкција саобраћајнице сматра опасном делатношћу, која сама по себи носи ризик од настанка штете. Одговорност за штету изазвану опасном делатношћу не заснива се на кривици, већ на створеном ризику и на узрочној вези између догађаја за коју странка одговара и последици тог догађаја који представља штету. С тога је становиште првостепеног суда да су тужени солидарно и према општим правилима о проузроковању штете из Закона о облигационим односима дужни да предузму радње ради отклањања извора опасности, правилно.

Без утицаја на законитост и правилност побијане пресуде су наводи жалбе да није утврђен извор опасности од штете. Првостепени суд је правилно закључио да се у складу са цитираним одредбама члана 173. и 174. ЗОО извођење грађевинских радова сврстава у опасну делатност, те да постоји законска претпоставка да је штета која је у вези са опасном делатношћу узрокована управо таквим опасним радовима, а да је на туженима, овде извођачу и инвеститору као организаторима опасне делатности био терет доказивања тврдње да опасна делатност није била узрок штете. Из налаза и мишљења судских вештака утврђено да је до плављења објекта тужиоца дошло због ширине колектора ГЗ који има везу са старим колектором пречника 700 мм, тако да вода из колектора пречника 2300 мм, која није спојена са Мокролушким колектором, не може да прима сву воду код јачих падавина, јер се вода у колектору подиже и плави кућне прикључке, па и непокретност тужиоца, те да због начина извођења радова на изградњи саобраћајнице који се односи на начин повезивања канализационе мреже са Мокролушким колектором и немогућности прихватања велике количине воде, за имовину тужиоца и околне објекте постоји опасност од плављења приликом већих падавина. Ове чињенице указују да је опасност од наступања штете на страни тужиоца постојећа и претећа, и да сходно томе ужива правну заштиту по члану 156. ЗОО, а начин отклањања ове опасности, одређен изреком побијане пресуде, призилази из налаза и мишљења судских вештака и у складу је са описаним извором опасности у циљу спречавања будуће штете.

Супротно наводима жалбе друготуженог да у току поступка није доказано да су поплаве се дешавале и после 2010. године, по оцени овог суда правилно је првостепени суд утврдио из исказа сведока ББ и ВВ, као и самог тужиоца, које исказе је ценио као јасне, међусобно сагласне и у складу са утврђеним чињеницама из писаних доказа, да се поплаве односно изливање воде на спорној локацији дешавају и даље, повремено у зависности од атмосферских падавина. Тужилац је, супротно наводима жалбе друготуженог, приложио и писане доказе из којих произлази да се и након покретања овог поступка, више пута обраћао градским службама у циљу пријаве изливања воде у његовом објекту. С тога се овим наводима жалбе неосновано оспорава примена правила о терету доказивања, оцена доказа и правилност утврђеног чињеничног стања од стране првостепеног суда.

Нису основани наводи жалбе друготуженог да радови на реконструкцији наведене саобраћајнице са припадајућом инфраструктуром представљају

2563/23

општекорисну делатност за које је добијена дозвола надлежног органа, као и да је објекат изграђен у складу одобрењем за изградњу и овереном техничком документацијом. Са становишта овог суда, као другостепеног, код отклањања извора опасности се не тражи противправност. Одговорност наступа и када постоји административна допуштеност делатности. Наиме, административна допуштеност не значи и грађанскоправну допуштеност, будући да ЗОО садржи општу забрану проузроковања штете другом. Грађанскоправна противправност је општа и састоји се у томе да је свако дужан да своје понашање тако уподоби да не дође до штете, у супротном одговора за насталу штету. Административна допуштеност не значи допуштеност стварања повећаног ризика за наступање штете. Ако постоји општа забрана проузроковања штете, онда и радње које извесно доводе до ње могу бити третиране као забрањене. Из наведених разлога тужилац не може трпети штетне последице у остваривању права и бити изложен опасности због начина извођења радова који проузрокују плављења која се понављају, за чије отклањање одговарају тужени, а јасне и потупне разлоге у прилог томе дао је првостепени суд.

Није од утицаја на другачије пресуђење ни жалбени навод првотуженог да је стање објекта пре настанка штете одлучна чињеница за овај део тужбеног захтева коју првостепени суд није утврдио. Предмет овог спора није накнада штете због оштећења објекта (о захтеву тужиоца за накнаду материјалне штете настале на објекту и опреми правоснажно је одлучено делимичним усвајањем тужбеног захтева), већ отклањање извора опасности у циљу спречавања будуће штете, а за коју по закону одговарају тужени.

Приликом одлучивања о жалбама тужених, односно о законитости и правилности првостепене пресуде, другостепени суд је ценио и остале наводе жалби, али их није посебно образлагао, сагласно одредби члана 396. став 1. ЗПП, јер не могу утицати на доношење другачије одлуке о жалбама.

Како се ни осталим наводима жалби тужених не доводи у сумњу законитост и правилност побијане пресуде, то је на основу члана 390. ЗПП, донета одлука као у изреци ове пресуде.

Међутим, основано се жалбом првотуженог побија одлука о трошковима поступка садржана у ставу другом изреке побијане пресуде. По оцени овог суда, не може се сматрати да је одлучујући у наведеном делу првостепени суд правилно применио одредбе ЗПП. Наиме, имајући у виду исход спора и постигнути успех тужиоца са износом од 19.948.407,786 динар, другостепени суд је оценио да тужилац има право на накнаду трошкова поступка сразмерно успеху у спору. У том смислу, а узимајући у обзир врсту спора (накнада материјалне штете), исход спора и опредељени захтев за накнаду трошкова, тужиоцу припадају трошкови за састав тужбе и три образложена поднеска у износу од по 37.500,00 динара, за заступање на 16 одржаних рочишта у износу од по 39.000,00 динара, за приступ на 4 неодржана рочишта у износу од по 20.250,00 динара, за трошкове вештачења износи од 69.000,00 динара и 75.069,00 динара, на име таксе на тужбу и првостепену пресуду у износу од по 97.500,00 динара, што све укупно износи 1.194.069,00 динара. Висина трошкова одмерена је применом

2563/23

Таксене и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, важеће у време пресуђења.

Следом изложеног, одлука о трошковима парничног поступка је преиначена применом члана 401. тачка 3. ЗПП, као у ставу другом изреке ове пресуде.

**Председник већа-судија,
Снежана Живковић,с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић